

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon:159-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1973. december 26.

bb 1. szobrok a falvakban

vid/ká-ju la

1973. december 26.

baranya számos új képzőművészeti alkotással - szoborral, emlékművel, diszkutál - gyarapodott az idén is. ez az első év, amikor az új köztéri műalkotások többsége nem városba, hanem kisebb településekre, községekbe és üdülőhelyekre került. korábban ugyanis elsősorban a megyeszékhelyen, pécsen, valamint a többi baranyai városban - komlón, mohácson és szigetváron - állítottak szobrokat. az illetékes kulturális szervek ennek az egyoldalúságnak a megszüntetésére több és programot dolgoztak ki az új szobrok, emlékművek arányos elosztására. ennek során figyelembe vették a nemzetiségi települések hagyományait és szobrot állítottak a délszláv, illetve a német történelem és kultúra nagy alakjainak is. a délszláv lakosú felsőszentmártonban az 1573-as horvátországi parasztfelkelés vezérének, matija gubecnek a szobrát helyezték el. a nagy német költő, heine szobra a német nemzetiségű mecseknádasdra kerül. az ormánsági sellyén emlékművet szenteltek a 46 magyar falucskát magába foglaló táj népének. siklós nagyközség főterén diszkutát állítottak fel. a mecsek két legkedveltebb kirándulóhelyén, abaligeten és orfűn is új műalkotásokat avattak: egy szép kerámia térplasztikát, illetve egy népi mondát megelevenítő szobrot. a mostani ötéves terv folyamán összesen mintegy száz képzőművészeti alkotással gazdagodik baranya, s ezeknek számottevő része a szépülő, fejlődő falvak köztéereire és parkjaiba kerül. /mti/

--

9.30/ju

10/1510

- 1 -

bb 2. magyar-osztrák papiripari megállapodás

1 ol/tr-ju ie -cz

1973. december 26.

a lignimpex külkereskedelmi vállalat és két osztrák cég - a Frantschach ág. cellulóze és papírgyár, valamint a patria papír-kft - a napokban hosszulejáratu megállapodást kötött. a szerződés szerint a lignimpex 1974-76-ban évi 120.000 ürméter papírgyártáshoz szükséges fát szállít, az osztrák fél pedig a következő három év során 4.000 tonnát kraft-cellulózet és ugyancsak 4.000 tonna kraft-papírtérmetet ad el a lignimpex-nek.

a megállapodás előírja a szakmai konzultációk rendszeresítését is. /mti/

--

bb 3. 2,5 millió pár papucs

vid/kz-ju la

1973. december 26.

Szeged egyik jellegzetes ipari terméke, a török hódoltság idején divatosá vált színes-selyem, himzett, magasszárú női papucs kedvelt ajándéktárgy is. a mestereinek jórészt tömörítő szegedi cipő- és papucskészítő szövetkezet már fennállásának 25. évfordulójához érkezett. a jubileumra készült el a két és félmilliomodik pár papucs. a ktsz az idén harminc millió forint értékű árut szállított külföldre, tíz millió forint értékűvel többet, mint a múlt évben. /mti/

--

bb 4. százezer vadászszék exportra

vid/kz-ju -cz

1973. december 26.

a zömében exportra termelő gyulai fa- és fémbutoripari szövetkezet már megkötötte jövő évi szállítási szerződését. az egyesült államokba többek között százezer hordozható vadászszéket rendeltek. jugoszláviába, franciaországba, a szovjetunióba és más államba pedig főként modern irodai és szállodai butorokat készít a szövetkezet. /mti/

--

9.42/ju

Tolma

- 2 -

bb 5. egykori szerb határőrkapitányról neveztek el utcát deszken

vid/ká-ju la

1973. december 26.

a magyarok és délszlávok lakta csongrád megyei deszk községben tizenhét új telket bocsátott a helyi tanács a családiház-építők rendelkezésére. a területen a falu új utcája alakult ki, amelyet az 1735 évi antifeudális parasztfelkelés egykori vezetőjéről, péter szegedinac szerb határőrkapitányról neveztek el. /mti/

--

bb 6. fenyőtű-Lepárló Üzem Jánosalmán

vid/ká-ju hgy

1973. december 26.

a kiskunsági erdő- és fafeldolgozó gazdaság fenyőtű-Lepárló Üzemet épít Jánosalmán. a leendő „illatgyár”, már 1974-ben megkezdte a termelést. a kozmetikai ipar nyersanyagát - a fenyőtűt - a kiskunsági termőhelytől eddig mintegy 300 kilométerre, Zalaegerszegre szállították feldolgozásra. az új üzemben a terv szerint évente mintegy 600 vagonnyi fenyőtűből készítenek illóolajat, s más alapanyagot a kozmetikai ipar számára. /mti/

--

bb 7. rekonstrukció a hortobágyi halastavaknál

vid/ká-ju la

1973. december 26.

évente tizenöt-husz ezer mázsa halat értékesítenek a hortobágyi tógazdaságok, ezenkívül nagy mennyiségű ivadékot is nevelnek tenyésztésre. az összesen hétezer holdnál nagyobb vízfelületű halastavak nagyobb része évtizedek óta üzemel. e tavak „termésének”, növelésére, valamint a munkák könnyítésére határozták el a pusztai tavak rekonstrukcióját. ennek egyik eredménye a kibővített halkeltető ház, ahol évente negyvenötven millió pontylárvát és husz-harminc millió növényevő hallárvát keltetnek. a biztonságosabb utánpótlást szolgálja az 1974-ben és 1975-ben megépülő husz, egyenkint egy hektáros előnevelő rendszer, a hozzá csatlakozó csatorna hálózattal. a program szerint a továbbiakban helyreállítják az áruhalat termelő tavakat, megerősítik a töltéseket, új halágyakat képeznek ki, a borsósi tavaknál pedig gépesítéssel könnyítik és gyorsítják a lehalasztást. a következő esztendőkből tovább növelik a tóparti takarmánytároló -tornyok, valamint az önrítós takarmány szállító csónakok számát. /mti/

--

10.20/ju

Tolma

- 3 -

bb 8. időjárás jelentés

-ju hgy

1973. december 26.

a meteorológiai intézet jelentéi december 26-án 12 órakor:

az évszakhoz képest enyhe idő folytatódik

európa-szerte folytatódik az évszakhoz képest enyhe idő. a kedden mért legmagasabb hőmérsékletek különösen a kárpát-medencében és környékén, valamint a szovjetunió európai területén voltak magasabbak ezeken a helyeken a maximumhőmérsékletek 6-9 fokkal magasabban alakultak az elmúlt 10 év átlagánál. az enyhe levegő sokfelé okoz esőt, finnországból, az ural előtti térségben valamint közép-európa magasabb hegyein havazásokat. a kárpát-medence főleg a magasabb szinteken az itt levőnél pár fokkal hidegebb levegő érkezik. ez azonban időjárásunk alakulásában egyelőre jelentős változást nem hoz, folytatódik az évszakhoz képest szokatlanul enyhe idő.

házánkban kedden általában erősen felhős, vagy borult volt az ég. többfelé esett az eső. a ma reggel 7 óráig lehullott eső mennyisége különösen a főváros környékén és a dunántul déli részén volt számottevő. ezekről a helyekről általában 8-11 mm esőt jelentettek, de homokszentgyörgyön /somogy m/ 20, szigetváron pedig 22 mm csapadékot mértek. az északkeleti megyékben kedden napközben is csak plusz 2- plusz 6 fokos hőmérsékletek voltak, az ország többi részén azonban 10-13 fokos maximumok is előfordultak. ma hajnalban az északi-hegyvidéken 0, -1 fokos fagyok voltak, máshol hajnalban sem hűlt le a levegő 2-7 foknál hidegebbre. délelőtti országsszerte borult volt, az esők fokozatosan megszűntek, utána helyenként köd keletkezett. 11 órakor plusz 3 és plusz 7 fok közötti hőmérsékleteket mutattak a hőmérők.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 4,7 fok volt, a százéves átlagnál 5,4 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 4 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 mm, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig: túlnyomóan felhős, párás, az évszakhoz képest enyhe idő. többfelé újabb eső, hegyeken havas eső. mérsékelt, napközben helyenként megélénkülő változó irányú szél. néhány helyen hajnali köd.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 0- plusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 4-9 fok között.

a duna vízállása budapestnél: 257 cm. /mti/

13.07/ju

- 4 -

bb 9. fegyveres támadás két taxi ellen

mné-ju hgy

1973. december 26.

kedden hajnalban egy ismeretlen személy pisztollyal arra kényszerítette klivényi andrás 30 éves taxigépkocsivezetőt, hogy taxiján vigye el öt budapestről üllő községbe. üllő külterületén az ismeretlen utas több lövéssel megölte klivényi gépkocsivezetőt, majd a taxit felgyújtotta, utána elmenekült.

ugyancsak kedden a késő éjszakai órákban a bem rakparton schubert imre 28 éves gépkocsivezető által vezetett taxiba beült egy ismeretlen fiatalember és a gépkocsivezetőre pisztolyt fogva arra kényszerítette, hogy vigye el dunaharasztiába. fel-szólitotta: ne próbáljon ellenkezni, mert aznap már üllő közelében egy taxisőfőrt lelőtt. dunaharaszti határában a gépkocsivezető a robogó taxiból kiugrott, a vezető nélküli kocsi több méter magasságból az út mellett huzodó hév sínekre zuhant. a taxiban ülő fegyveres támadó a helyszínen meghalt. schubert taxisőfőrnem sérült meg. az eddigi rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy mindkét taxi ellen a fegyveres támadást - lopott pisztollyal - micsonai sándor 19 éves kocsimosó dunaharaszti lakos követte el, aki a pózmázi munkaterápiai intézetben állt kezelés alatt. mindkét ügyben a rendőrségi vizsgálatot tovább folytatják. /mti/

--

bb 10. karácsonyi és új évi népszokások a kislalföldön

vid-mné-ju hgy

1973. december 26.

a kislalföld két vidékén rábaköz és szigetköz falvaiban karácsony másnapján régi népszokást elevenítettek fel: tréfás rigmusokkal köszöntötték az istvánokat és a jánosokat. a rábamenti falvakban még divik az ugynevezett aprószentek járás is, amely szerdán kezdődött és egészen szilveszterig tart. a köszöntők fűzfavesszővel font korbácsokkal játékos ütésekkel üzik el a betegséget a meglátogatott házak lakóitól, szóban pedig bő termést, jól tejelő teheneket és vastag szalonnájú disznókat kívánnak a házigazdának. /mti/

--

13.20/ju

Tótsó

- 5 -

bb 11. nagy karácsonyi idegenforgalom győr-sopron megyében - kör-
vadászatok

mné-ju hgy

1973. december 26.

győr-sopron megyében nagy volt a karácsonyi idegenforgalom. sopronban teltház volt a szállodákban, a turistaszállókban és a fizetővendégszolgálat valamennyi férőhelye is foglalt volt. hasonlóan minden férőhelyet lefoglaltak már szilveszterre és új évre is. a szeptember végén megnyílt nagyecenki széchenyi emlékmúzeum karácsony másnapján, szerdán a 40 ezredik látogatót fogadta. fertődön az eszterházy kastélynak, pannonhalmán a várnak és az arborétumnak, győrött pedig a termálfürdőnek volt sok látogatója. a balatonnál melegebb vizű fertőtő osztrák szakaszán néhány bátor vitorlás is vízreszállt hajójával.

x x x

szerdán több győr-sopron megyei vadásztársaság rendezett ünnepi körvadászatot. elsősorban nyulból és fácánból került szép számmal vad a terítékre, a fertőtő mentén és szigetközben pedig vadlibára és vadkacsára vadásztak. a bakony alján és a hanságban néhány vaddisznót is puska végére kaptak. /mti/

--

bb 12. halálos közlekedési balesetek

mné-ju hgy

1973. december 26.

a xiv. kerület fogarasi ut és pillangó utca kereszteződésénél egy személygépkocsi elütötte újvári danielné 58 éves portás és figura gyuláné 50 éves raktáros budapesti lakosokat - akik szabálytalanul haladtak át az uttesten -. újváriné a kórházba szállítás után meghalt. figuráné pedig könnyű sérülést szenvedett.

a viii. józsef krt. és a népszínház utca kereszteződésénél egy autóbusz elütötte maléth márton 45 éves művezető budapesti lakost, aki tilos jelzésnél ittas állapotban haladt át az uttesten. maléth a helyszínen meghalt.

/ folyt. köv./

13.30/ju

To 15 10

- 6 -

bb 12. / halálos ... 1. folyt./-ju

nagykőrös külterületén serfőző jános 19 éves géplakatos monori-erdői lakos személygépkocsijával az uttesten megcsuszott és az utmenti fának ütközött. a gépkocsi utasa kerepeczki mihály 36 éves kisiparos pilisi lakos a kórházba szállítás közben meghalt. a gépkocsivezető súlyos, életveszélyes sérülést szenvedett. a gépkocsivezető nem az utviszonyoknak megfelelően vezetett.

nyiregyháza belterületén egy személygépkocsi elütötte dorogi vilmos 29 éves gépkocsivezető nyiregyházi lakost, aki a kórházba szállítás után meghalt. a baleset oka: dorogi ittas állapotban a gépkocsi oldalának esett.

dunaharaszti belterületén boda balázs 63 éves nyugdíjas kérekpárjával felborult és a helyszínen meghalt. /mti/

--

bb 13. regölés a vasi falvakban

vid-ju hgy

1973. december 26.

vidám regölőktől voltak hangosak a lányos házak az ünnepek alatt több vas megyei faluban. a legények fiatal párokat „összeboronáló” és szerencsekivánalmakat tartalmazó rigmu-sokkal szórakoztatták a háziakat. a regölés ősi varázsló eljárás származéka, amelynek a vas megyei dozmat községben feljegyzett strófái a hazai népszokás gyűjtemény legbecsesebb példányai közé tartoznak. a répcementi pósfán, nagygeresden, alsóságon és több más faluban él még a régi kedves, hangulatos népszokás. a regölőket ahova betértek mindenütt megvendégelték. /mti/

--

bb 14. kidőléssel fenyeget a kőszegi famatuzsálem

vid-ju hgy

1973. december 26.

a kőszegi királyvölgyben lévő nyolcszáz évesnek tartott szelidgesztenyefa, az ország egyik legidősebb és legközismertebb fája veszélyessé vált. a famatuzsálemnek még két ága van, de már ezek sem élnek. a mintegy tizenkét méter magas, nyolc és fél méter kerületű fa belül elkorhadt. a legutóbbi felülvizsgálatán megállapították, hogy a testet körülvevő palást tíz centiméteres rétegben van még élet. az óriás gesztenyefát azonban a súlypontja az ut felé huzza, s félő, hogy kidől.

/ folyt. köv./

13.37/jju

To 15 15

- 7 -

bb 14. / kidőléssel ... 1. folyt./-ju

az országos természetvédelmi hivatal vas megyei albizottságának és a kőszegi városi tanácsnak a szakemberei még nem döntöttek, hogy mi legyen a sorsa a nevezetességnek. két ötlet látszik megvalósíthatónak. az egyik: levágják a két megmaradt ágat - ennyivel kevesebb lesz a súlya - és a fát drótkötéssel kikötik. a másik: egy meghatározott magasságban befűrészelik a törzsét, s a földben maradt részt tartósítják.

a városi tanács a tavasszal rendbehozatja a fa környékét, s ekkor határoznak véglegesen az öreg gesztenyefa sorsáról. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 9. számú hírünk /fegyveres támadás taxi ellen/ második bekezdésének vége helyesen a következő:

... micsnai sándor 19 éves kocsimosó dunaharaszti lakos követte el. mindkét ügyben a rendőrségi vizsgálatot tovább folytatják.

tehát kimarad a hírből, hogy a pomázi munkaterápiai intézetben állt kezelés alatt. /mti/

bb. 15. hatezer gyerek a parlament uttörő karácsonyán

t/zsu/rj zs hgy

1973. december 26.

szerdán, karácsony másnapján ismét népes gyereksereg kereste fel a parlamentet. délelőtt körülbelül 1500 kisdobos, délután pedig ugyanennyi uttörő ünnepelte a karácsonyt a parlament kupolacsarnokában felállított 13 méteres óriásfenyő alatt. a gyerekek, akik egész évi jó munkájuk eredményeként vehettek részt az ünnepségen, egy-egy órás színes műsort tekintettek meg, majd különböző játékos vetélkedőkkel és egyéb szórakoztató programokkal töltötték idejüket.

karácsony első és második napján összesen hatezer kisdobos és uttörő számára jelentett feledhetetlen élményt a parlamenti uttörő karácsony. /mti/

15.35 rj

- 8

To 16⁰⁵

bb. 16. belpolitikai hírein jegyzéke december 26-án zárásig

rj hgy

1. szobrok a falvakban
2. magyar-osztrák papíripari megállapodás
3. papucs
4. vadász-székek
5. egykori szerb határőr kapitány
6. fenyőtű lepárló üzem
7. halastavak
8. időjárás
9. fegyveres támadás taxis ellen,
10. népszokások
11. idegenforgalom
12. közlekedési baleset
13. regélés
14. famatuzsálem
15. parlamenti ünnepség
16. hírjegyzék

/mti/

--

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében,
szerkesztette: halasi györgy

- v é g e -

17.45 rj

- 9 -

18⁰²